

NIEUWSBRIEF

蘭日

Het Holland Eiland in de baai van Yamada

Een uitgave van Stichting 'De Hofreis' • Jaargang 14 - nummer 1 - voorjaar 2015
Secretariaat: H. Visser-Stoltenborgh, Faunalaan 95, 3972 PP Driebergen, tel. (0343) 514 799, hennyvist@gmail.com
KvK Utrecht: 30179567 • NL35 INGB 0004 2347 98 • Redactie: info@dehofreis.nl • www.dehofreis.nl

Algemeen Nut
Beoogende Instelling
ANBI

Van het bestuur

Op de dagen weer merkbaar iets langer worden, is een korte terugblik op het voorbije jaar 2014 niet onlogisch. Terugkijkend, stel ik vast dat 2014 een jaar met een fors aantal activiteiten was. Dat begon al vroeg met de inmiddels traditionele ontvangst van een delegatie van leerlingen met begeleiders van het voortgezet onderwijs van enkele scholen in Yamada in januari. Twaalf leerlingen met begeleiders schreven weer enthousiaste verhalen na afloop van een kleine week Nederland. Zij maakten, zoals gebruikelijk niet alleen kennis met het Christelijk Lyceum Zeist door het volgen van een aantal lessen, maar 'proefden' ook van het Nederlandse gezinsleven via hun verblijf bij gastgezinnen en maakten kennis met de Nederlandse cultuur door trips naar o.a. Amsterdam, Utrecht, De Zaanse Schans en Slot Zeist. Bovendien werd de complete delegatie ook weer ontvangen door burgemeester Koos Janssen in de raadzaal van het Zeister gemeentehuis.

Op 29 juni 2014 nam 'De Hofreis' deel aan de jaarlijkse 'Wereldreis door Zeist' in de tuinen van Slot Zeist. Het bestuur van 'De Hofreis' was hierbij aanwezig met een kraam met informatiemateriaal over Japan in het algemeen en de relatie met Yamada in het bijzonder.

Precies twee weken daarna, op 13 juli, organiseerde het bestuur in nauwe samenwerking met de Stichting 'Slottuintheater' weer een Japanse culturele markt met tal van kramen en podiumactiviteiten, variërend van sushi's tot een dameskoor. De belangstelling was enorm en heeft ons inmiddels doen besluiten een vergelijkbaar evenement in samenwerking met de Stichting 'Slottuintheater' ook dit jaar weer te organiseren, en wel op 12 juli a.s..

Absoluut hoogtepunt in 2014 was de presentatie van de Nederlandse vertaling van het boek van de heer Theiro Kimura over de geschiedenis van de contacten tussen Nederland en Japan in het algemeen en Zeist en Yamada in het bijzonder. Met als titel 'De band die tijd en afstand overbrugt' werd dit fraaie boekwerk op 16 oktober gepresenteerd in de trouwzaal van het gemeentehuis van Zeist. Bijzondere gasten daarbij waren mevrouw Karin Hazelhoff Roelfzema, weduwe van de bekende 'Soldaat van Oranje' Eric Hazelhoff Roelfzema, en Saskia Hesselink, die haar vader, professor Reinier Hesselink, die nauw betrokken was bij de totstandkoming van de Nederlandse vertaling, vertegenwoordigde. Het eerste exemplaar werd daarbij door Karin Hazelhoff Roelfzema aangeboden aan burgemeester drs. J.J.L.M. Janssen.

Intussen herdacht de Stichting 'De Hofreis' op 11 juli 2014 haar twaalfeneenhalfjarig bestaan, waarbij het aanvankelijke plan was om ook op of omstreeks die datum 'De band die tijd en afstand overbrugt' te presenteren. Om praktische redenen moest deze presentatie enkele maanden worden uitgesteld, waaronder het uiteindelijke resultaat zeker niet te lijden heeft gehad.

Stichting 'De Hofreis' heeft in 2014 met regelmaat flink aan de weg getimmerd. Inmiddels is 2015 'onderweg' en hebben we de eerste activiteit met voor de achttiende maal de ontvangst van een delegatie leerlingen met begeleiders, waaronder 'onze eigen' Ellen van Dam, uit Yamada achter de rug en zijn we volop bezig met de voorbereidingen van de Japanse culturele dag in de tuinen van Slot Zeist op 12 juli a.s.. Wellicht zit er voor 2015 nog meer in het vat!

Wim den Heijer, voorzitter

2015 ● 2015

DE
HOFREIS

oplage: 300 ex.

Druk: Gemeente Zeist

Grafische vormgeving:
Manshot Grafimedia, Zeist

Chinese jaarhoroscoop en Japans Nieuwjaar

Van 19 februari 2015 t/m 7 februari 2016 loopt het jaar van het Schaap of het jaar van de Geit. De geit is een verdraagzaam dier wat zich meestal wel op z'n gemak voelt en weet van veel dingen het beste te maken.

In dit jaar van de Geit zal het verdraagzame en het verzoeningsgezinde van de Geit een rol gaan spelen in het politieke klimaat. Het is het jaar met veel diplomatie en dialoog. Oorlogvoerende landen zullen stappen ondernemen naar vrede. Het verlangen naar meer begrip voor elkaar en een vreedzame samenleving gaat een grotere rol spelen. Er zal ook meer aandacht zijn voor het milieu. Men gaat zich meer bezighouden met duurzame energie. Mensen gaan beter voor zich zelf zorgen en letten op wat ze eten. Over het algemeen zal de mens meer waardering hebben voor wat er al is i.p.v. steeds meer te willen bezitten.

Japane studenten voor de 19e keer te gast op het CLZ

Zoals elk jaar zijn ook dit jaar weer 10 studenten van de Junior Highscholen uit Yamada en Toyomane en 2 studenten van de Yamada Senior Highschool met drie begeleiders in Zeist te gast geweest, waaronder Ellen van Dam.

Op het CLZ werden ze hartelijk ontvangen door de rector mevr. Leusink en een aula vol derdejaarsleerlingen. Op het SGI (Soka Gakkai International) aan de Krakelingweg bij de fam. Kadokawa kregen ze een lunch aangeboden en maakten ze een ikebana bloemstuk voor hun gastouders. 's Middags werden ze ontvangen in de nieuwe Raadzaal van het Gemeentehuis door burgemeester Koos Janssen en brachten ze een bezoek aan het eeuwenoude 'Slot Zeist'. De rest van de week verbleven ze in gastgezinnen, volgden ze lessen op school, gingen ze een dag naar Utrecht, waar ze de Domtoren beklommen, het Spoorwegmuseum bezochten en met elkaar gingen bowlen. Terug op school stond er een heerlijk stampottenbuffet voor ze klaar, gemaakt door de gastouders. Vrijdag brachten ze een bezoek aan Amsterdam, gingen ze naar de Zaanse Schans en bezochten enkele musea.

Zaterdag hebben ze de hele dag met hun gastgezin doorgebracht en zondag vertrokken ze weer met een enorme bagage aan indrukken, cultuurverschillen en gemaakte vriendschappen naar de andere kant van de wereld.

Het is elk jaar weer bijzonder om te zien hoe spannend het is voor de Japanse kinderen om in een voor hun totaal andere wereld te komen, maar hoe snel zij zich aanpassen en op een geweldige manier met elkaar omgaan, al is het vooral in het begin met handen en voeten.

Wij kijken weer uit naar hun verslagen. Daarin verwoordden zij altijd perfect hoe zij hun verblijf hier in Nederland hebben ervaren.

foto's: Henny Visser

Gastvrijheid

Na een heel leuke uitwisseling in Nederland als één van de begeleidsters van de Yamada Junior Overseas Delegation ben ik eindelijk weer eens terug op kantoor. Ik ben inmiddels over mijn jetlag heen en dus is het tijd om de duizenden fotos die we tijdens ons verblijf hebben gemaakt te sorteren

Het valt me op hoe vrolijk de Japanse studenten op de foto's kijken. Op elke foto wordt er wel door iemand gelachen. (Soms is de reden hiervoor 'schadefreude' zoals deze foto waar Masaharu hartelijk wordt uitgelachen als hij bij windkracht 8 z'n chocomel naar binnen probeert te gooien.)

De uitwisseling verliep niet helemaal probleemloos. Zo werd de hele groep bij de douane onderworpen aan een derdegraads kruisverhoor door de strengste meneer van Nederland, vergaten we jassen, camera's en hele koffers, ging onze bus kapot, regende het pijpenstelen en moesten de studenten toch echt wel bloedzenuwachtig zijn geweest tijdens hun eerste ontmoeting met hun gastgezinnen. Toch kan ik me geen moment herinneren waarop niet gelachen werd. Het is blijkbaar moeilijk om niet te lachen als je zo hartelijk en gastvrij wordt verwelkomd door vrienden in een vreemd land.

De studenten namen deel aan lessen techniek, kunst, Engels, gym en drama waarbij ze door de Nederlandse leerlingen en leraren werden behandeld alsof ze al jaren klasgenootjes waren. Bij de les drama kwamen ze helemaal los en gingen ze compleet op in 'het spel'.

Op andere dagen beklommen ze samen met hun gastvrienden in het meest grauwe weer ooit de Domtoren in Utrecht, gingen ze samen op eigen houtje lunchen, werd er enthousiast geschaatst en gebowled en werd dit alles ook nog eens afgesloten met een groot afscheidsfeest.

Ik denk dat onze studenten naast de vele dingen die ze hebben geleerd tijdens het bezoek aan het Anne Frank Huis, het Van Gogh museum, de Zaanse Schans, etc. toch het meest hebben geleerd van hun ontmoetingen met hun leeftijdgenootjes op het CLZ, de Japanse School in Amsterdam en hun gastgezinnen. Ze hebben zelf kunnen beleven dat 'Omotenashi' (ultieme gastvrijheid) niet alleen maar een Japans begrip is maar dat het ook leeft in het hart van de mensen in Nederland.

Ellen van Dam

Japanse delicatessen

De laatste jaren is Japans eten aan een ongekende opmars bezig. Tegenwoordig ligt o.a. sushi bij alle supermarkten kant en klaar in de schappen en verliest de traditionele Japanse keuken in Japan nota bene terrein, omdat de jeugd steeds verder 'verMcDonaldiseert'.

Maar waardoor is de Japanse keuken zo populair? Het heeft voor een deel met mode te maken, maar er is meer. De Japanse eettraditie sluit namelijk goed aan bij de huidige omslag van plastic cultuur naar recyclingmentaliteit. Kwaliteit en duurzaamheid zijn de afgelopen jaren hoog in het vaandel gezet, net als 'groen' en 'biologisch'.

De Japanse keuken is één van de gezondste en meest smaakvolle keukens ter wereld. Verfijning en puurheid staan het land van de rijzende zon hoog in het vaandel en dat proef je!

In de Japanse keuken draait alles om geur en kleur. Eten Chinezen met hun tong, Japanners doen het met hun ogen, omdat de presentatie nadrukkelijk meespeelt. Misschien nog belangrijker is dat het ook uitermate gezond is.

Kurkakon zeewier is een van die uitermate gezonde producten die in Japan mateloos populair zijn, terwijl de gemiddelde Nederlander er (vroeger) zijn neus voor ophaalde. Maar zeewier is heerlijk en calorie-arm. De Kurkakon zeewier is uitermate geschikt om te verwerken in de soep, maar kan met de bijgeleverde dressing ook prima als caloriearme salade worden gegeten. In verhouding tot een krop sla is het misschien ietwat prijzig, maar wel een stuk gezonder.

Aanbevolen literatuur

Tekkels in Tokio

(Gids voor hedendaags Japan) Freek Vossenaar
Index: uitg. Balans, 175 pag., okt. 2007, ISBN 9050186834,
2e hands vanaf € 12,00

Het is vooral een leuk boek nadat je in Japan bent geweest: Het toverde bij mij dan ook steeds een grote glimlach en soms een schaterlach tevoorschijn. Het leest als een trein, lijkt luchtig, maar bevat naast grappige feitjes en herkenbare anekdotes, ook een goede, duidelijk beschreven, achtergrond over het hedendaagse (economische) Japan. Geschreven in een vlotte, leesbare stijl en vooral met veel humor. Al met al een fijn boek.

Het verdronken land

(terug naar Japan) - Detlev van Heest
Index: uitg. v. Oorschot Amsterdam, 222 pag. in 2011,
ISBN 97890282 4184 8, € 15,00

Dit boek is een reportage over het Japan na 11 maart 2011, de dag waarop een vernietigende aardbeving een keten van rampen veroorzaakte. Van Heest reisde kort hierna naar het land waar hij 12 jaar woonde. In Trouw deed hij even hilarisch als ontroerend verslag van zijn ontmoetingen en indrukken. Hij reisde door de rampgebieden en maakte een rondgang langs 'oude bekenden', die hij eerder portretteerde in 'de verzopen katten van de Hollanders'.

>>>

De Offers

een roman van Kees van Beijnum

Index: uitg. de Bezige Bij, 509 pag. in okt. 2014,
ISBN 9023486285, € 19,90

Tokio 1946. Een jaar na de capitulatie van Japan is het 'Tokio Tribunaal' in volle gang. De Nederlands Rem Brink is een van de rechter die een vonnis moeten vellen over de belangrijkste Japanse oorlogsmisdadigers. Ter afleiding van de machtsspelletjes en voortdurend wisselende allianties probeert Brink het hem volstrekt vreemde en totaal verwoeste land te verkennen. Als Brink de Japanse sopraan Michiko leert kennen, die tijdens de Amerikaanse bombardementen haar ouders heeft verloren, ontluikt er een tedere, geheime liefde die niet zonder gevaar is.

Voor u gelezen

Alles over onze relatie met Japan.

In deze speciale editie brengt de redactie van ELSEVIER de wederzijdse beïnvloeding tussen Nederland en Japan uitvoerig in beeld. Hoe verliepen de contacten tussen de Nederlandse kooplieden en de even beschaafde als gesloten Japanners? Wat herinnert nu nog aan de Nederlandse aanwezigheid in Japan.

Index: redactiehoofd van ONS JAPAN - Arendo Joustra
98 pag., ISBN 9068828584, maart 2010, € 8,95

Hierbij een indruk van de Japanse straatcultuur in de grote steden door Joan Veldkamp.

Eén van de grootste rijkdommen van de Japanse cultuur zijn de Japanners zelf. Ze blijven fascineren, niet in de laatste plaats door hun uiterlijk. In een maatschappij waar het groepsbelang alles overheerst, hebben vooral jongeren de behoefte zich te onderscheiden van de massa. In winkel- en uitgaanscentra van Tokio duiken dan ook de meest uitbundige, ordinaire en traditionele outfits op. Het gaat in de hoofdstad nog veel verder dan persoonlijke varianten op de laatste mode. Op het eerste gezicht lijkt er niet veel ruimte te zijn voor fantasie, want de zakelijkheid regeert, de prestatiedruk is enorm en het gros van de mensen leidt op gewone werkdagen een jachtig en kleurloos bestaan. Maar onder invloed van manga's vuistdikke tijdschriften met Japanse stripverhalen, slagen velen er toch in een eigen droomwereld te creëren. Verhalen waarin ze even kunnen ontsnappen aan de realiteit en waarin fictie en werkelijkheid door elkaar lopen. Vooral de jongerenwijk Harajuku is in het weekend een soort openluchtmuseum, waarin levende stripfiguren, punkers, goths, victoriaanse maidens en andere extremen bijeenkomen.

Sommigen zijn alleen geïnteresseerd in soortgenoten met wie ze dezelfde stijl delen en sluiten zich af van voorbijgangers. Anderen willen juist heel graag worden gezien en laten zich naar hartenlust filmen en fotograferen. Opmerkelijk is dat veel jongeren in deze subculturen onzeker zijn over de toekomst, geen ambities hebben, noch een vaste baan. De status van deze flexwerkers is laag. Ze vormen de smeermiddel om het 'Japanse systeem' soepel te laten functioneren, maar worden meedogenloos opzij geschoven als het slechter gaat met de economie. Het 'anders willen zijn' van deze jongeren is vaak ook een daad van verzet tegen een maatschappij die op grote schaal gebruik van hen maakt, maar tegelijkertijd op ze neerkijkt.

Ook in de wijken Akihabara en Ikebukuro reikt de droomwereld verder dan alleen uiterlijk vertoon en kan men zelfs helemaal opgaan in een fantasiespel. Cosplay is niet alleen kruipen in de huid van een favoriet fantasiefiguur, maar je daar ook naar gedragen. Veel trendwatchers beschouwen Tokio als het modelab

van Azië en komen jaarlijks naar de hoofdstad om te zien wat de Japanse jeugd zich nu weer in het hoofd heeft gehaald. Echt hip is het mixen van allerlei restijlen tot iets nieuws. En dat combineren met peperdure tassen en juwelen. Of met een schoothondje met een merkpakje aan.

Japanse activiteiten

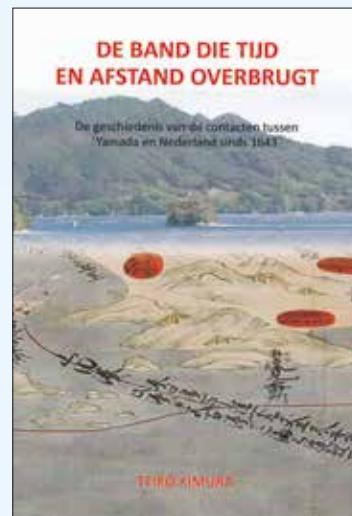
Op 1e Pinksterdag, zondag 24 mei, vindt de jaarlijkse (giga) **Japanmarkt** plaats op het Rapenburg in Leiden van 12.00 – 17.00 uur ter herinnering aan het bezoek van de Japanse keizer in 2000. Het Sieboldhuis is dan ook geopend.

Voor meer info: www.sieboldhuis.org

Yamato drummers uit Japan treden o.a. op 25 mei op in de Utrechtse Schouwburg en op 5 juni in de Schouwburg in Arnhem. Kijk op www.yamato.jp voor de overige optredens.

Geisha' in Rijksmuseum Volkenkunde Leiden, tot 6 april 2015

Stichting 'de Hofreis' organiseert op zondag middag 12 juli de jaarlijks **Japanse Culturele Dag** in het Slottuintheater in de tuin van Slot Zeist.

Op 17 november 2013 werd in Yamada, de gemeente in het noordoosten van Japan waar Zeist sinds 2000 een vriendschapsband mee onderhoudt, het boek gepresenteerd van de heer

Teiro Kimura: Jiku wo koeta kizuna. Het boek vertelt de geschiedenis van de contacten tussen Yamada en Nederland sinds 1643, toen het Nederlandse schip de Breskens de baai van Yamada binnenvoer.

Het boek is in het Nederlands vertaald door Ellen van Dam, die sinds 2005 in Yamada woont en werkt, kreeg de Nederlandse titel 'De band die tijd en afstand overbrugt' en is uitgegeven onder verantwoordelijkheid van Stichting 'De Hofreis'.

Het boek kost € 9,95 excl. verzendkosten.

U kunt het boek bestellen bij onze secretaris via e-mail info@dehofreis.nl